

РОЗМОВА ПРО КООПЕРАТИВИ.

VII.

Спілка, яка через необережність в кредитуванні подала в таке положення, про яке говорилось в попередньому розділі, може зарадити лише при допомозі цікавоті реорганізації.

В такому случаю належить скадати негайно мінитг, ухвалити замкнення кредиту всім та перетворити спілку на правду кооперативу.

Треба розпродати більше шерів новим чи старим шерівцям, які мають менше як вказано в статуті число шерів і роздобути в той спосіб потрібний для підтримки капіталу. Тим трішми подлатити найбільш пекучі довги і уважати, щоб менеджер на будуче не заліз знову в халепу.

Розуміється, найкраще до такого случаю цілком не допустити, але знаємо з досвіду, що такі случаї трапляються і тому даємо повичу пораду.

На реорганізаційнім мінитгу треба виразно заявити, що кооператива не є обчислена на дивиденди, лише на поміч при закуплі. Це треба заявити також тоді, коли організується перший раз нову кооперативу.

Поки повернемо до обговорення дальших моральних заповідей, хочемо покласти натиск на це організування кооперативу. Хай не береться до цього той, хто не зрозумів, що таке кооператива. Хто думає, що кооператива означає зложити гроші і накупити товари та продавати так, як другі продають, той кооперативні ніколи не збудує.

Коли ви будете продавати так як другі, то значить, ви мусите рахувати на такий самий зарібок, як другі; тоб-то ваша ціна не буде нижча, але така сама, як в других, отже яка з цього користь? Немає ніякої користі.

Повторяємо, що треба-б дуже ідейних людей, що хотіли-б буди вірні такій кооперативі, що рахує таку саму ціну, як другі. Таких людей покищо нема.

Наша людська натура вже така, що все хоче мати якусь користь. Так, наші люди ладяться намовити до кооперативу, головню, коли обіцяти їм "велику дивиденду", але раз той дивиденда нема — їх запал пропадає і вони, як не роблять проти кооперативу, то відносять до неї байдужно.

Коли ви з початку скажете, що кооператива закладається не для дивиденди, а для дешевого закупна товарів, тоді є більші надії на успіх. В такому случаю вистарчить показати людям простий рахунок.

Скажимо, що ви хочете зложити кооперативний стор мішаних товарів. Припустім також, що кожна фамілія видає щорічно 300 доларів в рік на мі-

шані товари. Кооператива пропонує достарчати своїм членам всі товари, які загально тримається в такому сторі, на 5 процент нижче, як в других сторях. Пять процент на 300 доларів робить 15 доларів в рік, заощаджених від разу при закупні товарів в кооперативі. Це є ліпше, як дивиденда від шера при кінці року.

Скажимо, що хтось має шер на 100 доларів, або 4 шері по 25 доларів. Якої дивиденди він сподіється від своїх сто доларів, коли-б кооператива добре розвивалася? Найкращі бізнеси не платять більше чим 10 процент. Отже від тих сто доларів він мав-би 10 доларів приходу, або дивиденди. Але це ще питання, чи кооператива так розвинується, щоб змогла дати такий процент. Цього ніхто не знає.

Чи не ліпше, отже, взяти собі товарів на 15 доларів дешевше протягом цілого року, закупуючи за ціну 5 процент нижчу від других?

На таку пропозицію — кожна розумна людина скорше пристане, як на проблематичну дивиденду при кінці року. Купуючи дешевше, я маю сейчас дивиденду, на руках, а тамта "велика" при кінці року, є звичайно великою на папері, а на ділі ніколи нема! Я волю заощадити на однім 5 центів, на другім 10, на третім 15, як жити "надією", що при кінці року дістану "багато на раз". (Далі буде.)

ВАЖНЕ ПОВІДОМЛЕННЯ.

Подається до відома тим родичам, які посилають своїх дітей до школи при Укр. Роб. Домі в Вінніпегу, що наука відбувається в такому порядку:

1. Класа в вівторок, від год. 5 до 7 і в суботу від год. 1 до 3-ої.

2. Класа в понеділок, від год. 5 до 7 і в суботу від год. 3 до 5-ої.

3 і 4. Класа в середу і п'ятницю від год. 5 до 7.

5. Класа, в суботу раїно, від год. 9 до 12.

6 і 7. Класа в четвер від години 5 до 7.

Рівночасно проситься родичів шкільних дітей звернути увагу дітям на те, щоби вони приходили до школи кожного дня на час.

Як також проситься тих т.т., котрі з різних причин були-б приневолени не посылати своїх дітей до школи, щоби вони повідомили про це секретаря Дітоточі Школи.

За Дітоточу Школу при Укр. Роб. Домі у Вінніпегу, Д. Стечишин, секретар.

Не забувайте про пресовий фонд української робітничої преси в Канаді!

СВЯТКУВАННЯ ПЕРШОГО ТРАВНЯ В КЕЛГАРИ, АЛТА.

Про святкування пролетарського свята в Келгарі мало є що писати, порівнюючи з святкуванням в інших місцевостях.

В багатьох великих і малих місцевостях Європи, хоч як там поліція забороняла, переслідувала, робітництво десятками тисяч демонструвало перед буржуазією свою силу. На перший погляд здавалося-б, що це незначна частина, але взявши на увагу теперішній стан робітничої класи і скажену диктатуру капіталістів, фашистів, то зрозуміємо як сильні і смілі революційні борці в Європі. Там робітники готові боротися за свої здобутки кожного разу.

Бачимо, що в Канаді тисячі робітників, робітниць і молоді демонстрували свою силу перед буржуазією, видивгнули свої ключі. В Келгарі робітництво не дорівнювало своєю свідомістю іншим місцевостям. Для цього є певні причини, а найголовніша — Келгарі не є індустріальним містом і робітництво тут не стає, але все переважає. Весною в Келгарі робітників менше, бо роз'їжджаються по можливості на роботи і в організаційний рух слабеє.

Друге — тут влада досить реакційна, поліція, детективи дуже сильні. А третє — між англійськими робітниками тут організацій майже нема.

Українські робітники, що гуртуються в організаціях при Укр. Роб. Домі, відсвяткували Першого Травня в своїй хаті концерт-мінитгом. В програмі входили співі мішаного хору, жіночого, сольові, дуети, оркестра, декламації і промови. Тов. Мойсок говорив про те, як повстало першо-травнєве свято

ЩОБ НЕ БУЛО МАЛО.

(Малий фейлеток.)

Білоруський депутат Тарашкевич в польському соїмі говорив...

Що робиться тейсер на креслах? Поліція смертним боем б'є селян! Заарештованих мурдують! Допитуючи, їм забувають від пазурі голки! Жінкам розчавлюють груди!

Праві депутати в крик: — Цього мало! Мало цього! І ви знаєте, може і справді від польського уряду цього мало?

Може справді загнати голку під ніготь простому дячкуві — не так уже й болить...

Може справді — взяти в лещата груди селянки й роздавляти їх на перелічку, щоб із молюшких протоків бризнуло жіноче молоко з кривавицею, — може, кажу, справді це не

СВЯТО ПЕРШОГО ТРАВНЯ В ТРЕЙЛ, Б. К.

Українські робітники, що гуртуються при відділі ТУРФДім в Трейл, відсвяткували день Першого Травня концерт-мінитгом. Концерт-мінитг отворив т. Ів. Пішак в 7-ій годині вечером, потім слідували декламації дітей, а на закінчення відспівано "Інтернаціонал".

Тяжко приходиться робітництву проводити боротьбу в цій місцевості через інтриги ріжних недобродів, що ріжними способами стараються шкодити організації. Вони лякають робітників, що компанія не дає роботи українським робітникам через те, що тут є українська робітничка організація. Через те багато українських робітників ходить поза організацією. Не тому, товариші, вам не дають роботи, або знижують платню, що тут є відділ ТУРФДім, але тому капіталісти крутять нами на всі боки, що ми не організовані; що ходимо в розділ, лишамо організацію та ще й самі на неї доносимо само. Коли ми зрозуміємо своє завдання як члена робітничої класи і всі організуємося, тоді й пани з нами з нами будемо іннакше говорити.

Звертаю увагу позамісцевим робітникам, щоб не їхали до Трейлу шукати роботи, бо єди найхудо дуже багато робітників і хочуть голодні, одобрті цілми гуртами а роботи нема. Як це пишу, тут звільнено з роботи 200 робітників, які опинилися на бруку.

Вечером Першого Травня відбулося поважне число робітників, робітниць і фермерів до Добле селі на мінитг. Вступне слово вголосив т. Семоток, а після него говорили т.т. Жукевич і Сенко. Промовці пояснили значіння цього пролетарського свята і чому робітництво цілого світа святкує цей день. Вивалили робітників і фермерів братись енергійно до праці в своїх організаціях, ставати активними членами, дбати про свою пресу і т. ін. Відтак т.ка Сенко віддекларувала "Вільний робітник". Заряджено було колекту і зібрано \$6.70 на допомогу своїй пресі. На закінчення хор відспівав "Інтернаціонал".

Не забувайте про пресовий фонд нашої преси.

ПЕРШИЙ ТРАВЕНЬ В ВЕГРЕВИЛ, АЛТА.

Старшим робітничим організацій в Вегревил відсвяткували тут день Першого Травня. Хоч не так, як святкує його робітництво в інших, великих місцевостях, походами, співами, масовими забранями, демонстраціями перед вишкучачами своєю силою; українські робітники й фермери в Вегревил відсвяткували це пролетарське свято скромно — мінитгом.

Вечером Першого Травня відбулося поважне число робітників, робітниць і фермерів до Добле селі на мінитг. Вступне слово вголосив т. Семоток, а після него говорили т.т. Жукевич і Сенко. Промовці пояснили значіння цього пролетарського свята і чому робітництво цілого світа святкує цей день. Вивалили робітників і фермерів братись енергійно до праці в своїх організаціях, ставати активними членами, дбати про свою пресу і т. ін. Відтак т.ка Сенко віддекларувала "Вільний робітник". Заряджено було колекту і зібрано \$6.70 на допомогу своїй пресі. На закінчення хор відспівав "Інтернаціонал".

Не забувайте про пресовий фонд нашої преси.

Не забувайте про пресовий фонд нашої преси.

Не забувайте про пресовий фонд нашої преси.

КОРОНОВАНИ ГОЛОВИ.

Короновані голови. — Один історик задав собі труду та обчислив, що дотепер світом правило 3,120 королів і царів. З них 32 скінчили життя самоубійством, 33 вмерли насильною смертю, 58 покинуло трон добровільно, 140 полягло на війні, 183 закінчило життя в неволі, 252 було вбитих, 168 осуджено і страчено, 540 скинено з трону силою, а 22 скінчило смертю божевільних.

Панські домн розпусти. — У Львові викрила поліція два панські домн розпусти. Один при вул. Сапиги, другий при вул. Академічній. Дім при вул. Сапиги провадила якась Вікторія Стахурська. До її помешкання сходилися пани і панове, ці останні платили Стахурській за вступ. Дамам платили окремо. Гости були з "ліпшого" польського товариства у Львові, а деякі приїздили навіть з провінції.

Чи Ви знаєте, що в суботу, 23. травня закінчується театральный сезон в Укр. Роб. Домі? Коли не знаєте, то цим ми Вас повідомляємо, що закінчується і то дуже гарною постановкою драмою т. Ірчана п. н. "БЕЗРОБІТНИ". Приходіть численно, бо більше представлень цієї весни вже не буде. Ціни тикетів знижені.

Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті"!

ШТУЧНІ ДРОВА.

Паливна криза в хатньому господарстві в Європі примусила звивати всяких заходів до її усунення. І от, як наслідок цього, в Німеччині, а потім і в інших країнах з'явилися так звані "штучні" дрова. Цей суррогат дров виробляють з гирси, стружок та кори, які спочатку товчуть, а потім стискають на спеціальних станках, надаючи "дровам" форму шруб довжиною до метра з поперечником в 20—30 см. Вироблені штучні дрова звязуються по кілька штук дротом і так перевозяться. Перед уживанням таку дровину розбивають молотком на шматки потрібної величини. 100 пудів цих дров по своїй теплової силі рівні 60 п. вугілля, себ-то двічі кращє в цьому відношенні, чим безрозві дрова.

ЛЮДЕ — МАЛПИ.

В Англії організується експедиція, щоб дослідувати тропічні степи острову Суматри (остров в Індійському океані), де, як стверджують тубильці, живуть якісь дивні істоти, — щось середнє між малпою й людиною.

Ці загадочні істоти, яких малайці звать "сєпадаками", живуть мабуть, у таких тригрових внутрішній частині острову, що до них дуже важко дістатися, й годуються там оривом. Голландський губернатор де-Санту, який сім років керує цією округою, повідом-

ЖІНКИ ПРІ ВІЙСКУ.

Жінки при війську. — Дуже багато жінок служать в радянській і турецькій арміях. В Турецькій виборили собі жінки рівні права з муштинами, а тому мають рівні обовязки. В останніх часах кілька тисяч жінок вступили в турецьку армію. Деякі з них так визначилися, що понад сто жінок стало старшинами, а дві майорами.

Чехословакія, чи Чехо-Словакія. — Між Чехами і Словаками йде спір за те, як треба писати: Чехословакія, чи Чехо-Словакія. Словацькі діячі обстоють, щоб писати цю назву республіки через криску, а Чехи кажуть, що не треба криски, бо то все одно. Словаки в писанню Чехословакія доbachувати чеський імперіалізм, спримований на знищення Словакія, як автономної країни. Вони кажуть, що навіть в обидній чехо-словацькій угоді при творенні чеської держави рішено писати Чехо-Словакія.

Щоб не було мало.

Щоб не було мало.

Щоб не було мало.

Щоб не було мало.

Щоб не було мало.

Щоб не було мало.

КОЛОРОВО ФІТОГРАФІ ПО РАДІО.

Передаточні апарати для передання по радіо звичайних фотографій виготовляється вже у Франції в промисловому розмірі. Фотографія, яку одержано в Парижі по радіо з Америки, нічим не ріжниться від фотографії, знятих на віддаленні одного-двох сяжнів звичайним апаратом. Але це цікавіші відомости одержано тепер про те, що успішно вирішено завдання кольорової фотографії по радіо, тоб-то фотографування з усіма натуральними кольорами. Час, потрібний, щоб передати таку оригінальну дешеву, — біля години. Спроби робили між Шікаго й Нью Йорком.

Всячина.

Всячина.

Всячина.

ВСЯЧИНА

Всячина.

Всячина.

Всячина.

Всячина.

Всячина.

Всячина.

Всячина.

Всячина.

ЦІНА КРОВИ (ПОВІСТЬ.) Переказав М. ІРЧАН.

На оживлених і гамірних місцях шукали смерті інтелігенти, як-би хотіли своєю смертю відарити по нервах тупої мішаської байдужності.

Тий і слабій. І тільки зараз, після смерті, довідався про це з його довгого шоденника, який залишив товаришам. Ласкавець приніс його і читав уривки перед Андреевим і Северліном.

епідемії. Є заразою, як зараза тифу, туберкульозу і чуми. Так, так! Потрійний! А половина з них — робітники... Ви чуєте?

питань, якими самий мучився — про конспіративні справи, сьогодні знищені, вигибаючи, непотішні. Соломко-ж був надто обережний, щоби врити в слова Андреева, немаче то партійні справи в порядку і що все йде "мирно" та "поволенськи". Він, людина ніжних почувань, вгадував неправду і дивувався, чому фоваріш послугується нею.

ЧИ ВИ ВЖЕ МАСТЕ найновішу книжку відомого пролетарського письменника М. ІРЧАНА КАРПАТСЬКА НІЧ